

Diplomová práce

Student : Martina BALCAROVÁ

Obor : ČJ – SV

**Název práce v českém jazyce : Tři podoby motivu dvojníka v české próze
(Ivan Olbracht, Egon Hostovský, Ladislav Fuks)**

**Název práce v anglickém jazyce : Three forms of split personality in Czech
prose
(Ivan Olbracht, Egon Hostovský, Ladislav Fuks)**

Vedoucí diplomové práce: Doc. PhDr. Pavel Janoušek, CSc.

Posudek vedoucího diplomové práce :

Martina Balcarová si pro svou diplomovou práci zvolila velmi zajímavé téma: využití motivu dvojníka („druhého já“), v české próze dvacátého století. Svou práci proto otevřela rozsáhlými kapitolami věnovanými problematice psychologické prózy jako žánru, v němž se motiv dvojníka nejčastěji objevuje, ale také – v návaznosti na teorie Daniely Hodrové – problematice literární postavy. Součástí úvodních kapitol práce je však také zajímavý přehled literárních děl s motivem dvojníka ve světové a české literatuře.

Vlastní těžiště diplomové práce Martiny Balcarové spočívá v analýze motivu dvojníka u trojice významných českých prozaiků – Ivana Olbrachta, Egona Hostovského a Ladislava Fukse, respektive v jejich dílech Podivné přátelství herce Jesenia, Všeobecné spiknutí a Pan Theodor Mundstock

Volbu tématu a konkrétně těchto tří děl považuji za velmi dobrou, a to nejen proto, že odpovídá diplomantčině přístupu k literatuře. Každá z těchto tří pozoruhodných próz totiž představuje dílo ve své době víceméně klíčové, každá přitom s motivem dvojníka pracuje poněkud jinak. U Olbrachta jde o motiv dvojníka-blížence, přesněji o dvě osoby, které si jsou nějakým způsobem blízké a mezi nimiž vzniká úzký osobní vztah. Naproti tomu u Hostovského motiv dvojníka nabývá podoby hrdinova alter ego, ale také – po té, co je přenesen z reálné postavy do obrazu nemocné lidské psychiky – hrdinova raněného svědomí. U Fukse je pak dvojník již od počátku „bludem“: produktem duševního onemocnění vzniklého pod tlakem nepřátelské reality. A jako takový také tento motiv z prózy ustupuje v okamžiku, kdy hrdina prostřednictvím psychofyzického tréninku nachází sám sebe.

Martina Balcarová na tématu pracovala velmi samostatně, aniž by potřebovala velké korekce svého snažení. Jestliže někteří diplomanti píš

asociativním, obrazným způsobem, ona se projevovala spíše jako systematick usilující o co nejpřesvědčivější popis a výraz, což se do jisté míry promítlo i do jisté „suchosti“ jejího textu. Projevuje se to rovněž ve víceméně pravidelně se opakujících titulcích jednotlivých kapitol, které poněkud zastírají, že autorka ke každému ze zkoumaných autorů funkčně přistupovala z jiného zorného úhlu, odpovídajícího charakteru zvoleného díla.

K jejímu autorskému typu, který své úvahy potřebuje opřít o – velmi dobrou – znalost odborné literatury, přitom patří, že se jí výklad nejlépe daří tam, kde je tato literatura početná. Snadněji se proto Balcarová vyrovnávala s Ladislavem Fuksem, zatímco Podivuhodné přátelství herce Jesenia (všeobecně uznávaná próza, které však dosud byla paradoxně věnována jen malá odborná pozornost) pro ni bylo nesnadnějším oříškem.

Výsledná práce má interpretační charakter a je soustředěna především k jednotlivým dílům. Pokud by autorka měla zájem v práci na tématu pokračovat, pak by se musela posunout více směrem k obecnější teoretické a poetologické problematice motivu dvojníka v české literatuře dvacátého století, jakož i typu literatury, která s tímto motivem pracuje.

Rád ale konstatuji, že autorčina trojice sond ve výsledku plně odpovídá nárokům kladeným na diplomovou práci. Doporučuji proto text Martiny Balcarové k obhajobě, a to s výsledkem minimálně velmi dobrým.

A handwritten signature in blue ink, reading "Pavel Janák". The signature is written in a cursive, flowing style.

V Praze dne 7. 12. 2010

podpis vedoucího dipl. práce